

Шта треба да знате о наркоманији? Зашто су младе особе у групи високог ризика?

Младачалачко доба је период када се усвајају или само опробавају различити облици понашања па и они који могу бити штетни по здравље и чије последице негативно утичу на читав каснији живот.

Међу такве облике понашања спада и употреба дрога. Постоји велика опасност да повремено узимање дрога прерасте у праву зависност. Зато се у наркомане региструју искључиво веома младе особе.

Да ли ће млада особа пробати или усвијити ризичне облике понашања зависи од:

- начина на који разрешава сукобе унутар своје личности
- начина на који разрешава противречна осећања према родитељима
- избора групе вршњака са којима се поистовећује

Ако је породица стабилна и ако је млада особа и сама, такође стабилна, тада је сигуран и избор непроблематичне групе вршњака и усвајање облика понашања који нису ризични.

Најчешћи сценарио у коме се одиграва први сусрет дроге и личности:

- Постоји велики притисак вршњачке групе да се проба дрога
- Противречна осећања према родитељима разрешавају се у правцу све веће отуђености (губитак блискости, искрености и поверења)
- Особа је обузета стрепњом, тужна или депресивна и не налази начин да превазиђе таква своја расположења
- После узимања дроге осети олакшање
- Искуствено закључује да се проблем најлакше и најбрже решава на овај начин

Једно од питања које родитељи често постављају је: “Како могу да препознам да моје дете користи дрогу?” За ово је неопходно да и сами будете одговарајуће информисани, а ово је наш допринос томе.

Наводимо нека понашања која треба да побуде сумњу:

- Дете је, приметно, постало преосетљиво, раздражљиво и одбојно, лако га је испровоцирати или је незаинтересовано и депресивно
- Мења навике – затвара се у собу, мења ритам спавања, проводи пуно времена у купатилу, води тајновите и шифроване телефонске разговоре
- Његово понашање је непредвидиво, тајновито, непријатељско - одбија да извршава своје обавезе, остаје у граду дуже него обично, не учествује у кућним пословима, не одржава своју собу, не ради школске задатке, постаје незаинтересовано за школу, хобије и друге садржаје које је раније имало
- Има ново друштво, променило је стил одевања и начин изражавања, одбија да разговара са родитељима о новим пријатељима, да их упозна са њима или да их доводи кући

Када се створи зависност јављају се упадљиве промене у понашању:

- Појачана осетљивост на додир, мирис и укус, појачан или ослабљен апетит или посебан афинитет према некој врсти хране (нпр. глад за слаткишима може бити последица злоупотре марихуане)
- Присутан је пад мотивације и концентracије, ослабљена способност детета да брзо мисли и реагује
- Одбија да учи иако су оцене у школи све слабије, сматра да су професори неправедни и некоректни
- Суочено са доказима о променама које је тешко не приметити и порећи, дете говори полуистине или лаже
- Постаје изузетно раздражљиво чак агресивно, ружно се изражава
- Краде новац, износи ствари из куће, напушта школу